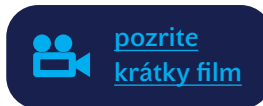
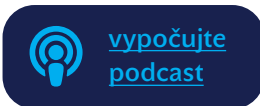

Marta Györiová

rod. Grossmanová

Faktografické otázky:

1. Pani Marta žila v nábožensky prísnej židovskej rodine striktne dodržiavajúcej všetky sviatky. Ich susedia Bakšavovci však boli kresťania. Obe rodiny spolu vychádzali dobre a navzájom sa tolerovali a rešpektovali sviatky tých druhých. Zisti základné znaky nasledujúcich židovských sviatkov a porovnaj ich s vybranými kresťanskými sviatkami.

ŽIDOVSKÝ SVIATOK	KRESŤANSKÝ SVIATOK
Pesach	Veľká noc
Chanuka	Vianoce

zdroj: uzzno.sk

2. Proces s Rudolfom Slánským, ktorý veľmi znepokojil Martinu mamu, bol jedným z viacerých monsterprocesov, prostredníctvom ktorých sa komunisti v 50. rokoch zbavovali im nepohodlných ľudí. Vysvetli pojem „monsterproces“ a uveď aspoň ďalšie tri takéto známe procesy, ktoré prebehli v bývalom Československu.

3. Výraz „nie je to kóšer“ sa udomácnil v bežnom jazyku ako poukázanie na niečo, čo nie je celkom v poriadku. Pre Židov má však slovo „kóšer“ priam rituálny význam. Napíš aspoň päť židovských pravidiel týkajúcich sa kóšer stravovania.

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Mama pani Marty mala nezvyčajné tetovanie. Presne opíš, ako vyzeralo jej tetovanie a čo podľa teba znamenalo.

zdroj: www.m.smedata.sk

2. Rodina pani Marty prežila holokaust. Zmenil sa po vojne vzťah rodiny k náboženstvu? Vysvetli, akým spôsobom neskôr ovplyvnil socialistickej režim jej vierovyznanie.

3. Pre mnohých je aj v súčasnosti nepochopiteľné, že mnohí, ktorí prežili útrapy počas II. svetovej vojny, sa stali predmetom trestného stíhania, ocitli sa pred súdmi a mnohokrát vo výkone trestu v neľudských podmienkach. Prečo sa pani Marta ocitla pred súdom? Akú dohru mal tento súdny spor?

Marta s bratom Alexandrom pri hrobe svojich rodičov. Zdroj: www.pametnaroda.cz/sk

Projektové úlohy, aktivity:

1. Pani Marta Györiová a jej rodina zažili mnoho nenávisti len kvôli tomu, že vyznávali židovskú vieru. Dnes na Slovensku platí zákon, ktorý takéto hanobenie zakazuje a nájdeme ho v trestnom zákonníku Slovenskej republiky. Znie takto:

§ 423 Hanobenie národa, rasy a presvedčenia: (1) Kto verejne hanobí a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo b) jednotlivca alebo skupinu osôb pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu, pre ich náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

§ 424 Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti: (1) Kto sa vyhráža jednotlivcovi alebo skupine osôb pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre vyhrážanie sa z predchádzajúcich dôvodov, spáchaním zločinu, obmedzovaním ich práv a slobôd alebo kto také obmedzenie vykonal alebo kto podnecuje k obmedzovaniu práv a slobôd niektorého národa, národnosti, rasy alebo etnickej skupiny, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Bohužiaľ, stále sa stretávame s hanobením rasy či vierovyznania najmä na sociálnych sieťach.

Tvoja úloha:

Tvojou úlohou bude pozornejšie sledovať svoje sociálne siete a v priebehu jedného týždňa zapisovať, či si sa stretol s nenávisťnými prejavmi. Svoje zistenia zapisuj a následne konzultuj s pánom učiteľom/pani učiteľkou.

	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok
Facebook					
Instagram					
Youtube					

2. Už vieš, že pani Marta Györiová pochádzala z chudobnej židovskej rodiny. O Židoch stále kolujú v našej spoločnosti mnohé predsudky. Majú ich aj tvoji priatelia?

Tvoja úloha:

Vyskúšaj malý sociálny experiment. Opýtaj sa svojich priateľov, čo im prvé napadne, keď sa povie slovo Žid. Ich odpovede zapisuj a skús porozmýšľať, či ide o fakty, ktoré môžeme považovať za objektívne a pravdivé (napr. ti povedia informáciu, že v roku 1948 vznikol štát Izrael), alebo budú hovoriť predsudky (napr. všetci Židia sú bohatí).

Objektívne informácie: _____

Predsudky: _____

3. Brat našej pamätníčky, Alexander, roku 1968 odišiel do Izraela, odkiaľ sa už domov nevrátil. Určite vieš, aké udalosti sa u nás odohrávali v roku 1968.

Tvoja úloha:

Spomínajú si na tieto udalosti tvoji starí rodičia? Určite sa ich na to opýtaj! Porovnaj ich odpovede s tvojimi znalosťami, informáciami na rôznych weboch, z rôznych zdrojov. Skús nájsť presné informácie a argumenty na obhajobu svojho názoru.

Emigroval niekto z vašej rodiny do zahraničia? Kto z vašej rodiny žije a pracuje v zahraničí? Skús svojich príbuzných v zahraničí kontaktovať. Spýtaj sa ich na príčiny odchodu z našej vlasti. V čom boli ich pohnútky na odchod iné ako pohnútky brata Marty, Alexandra?